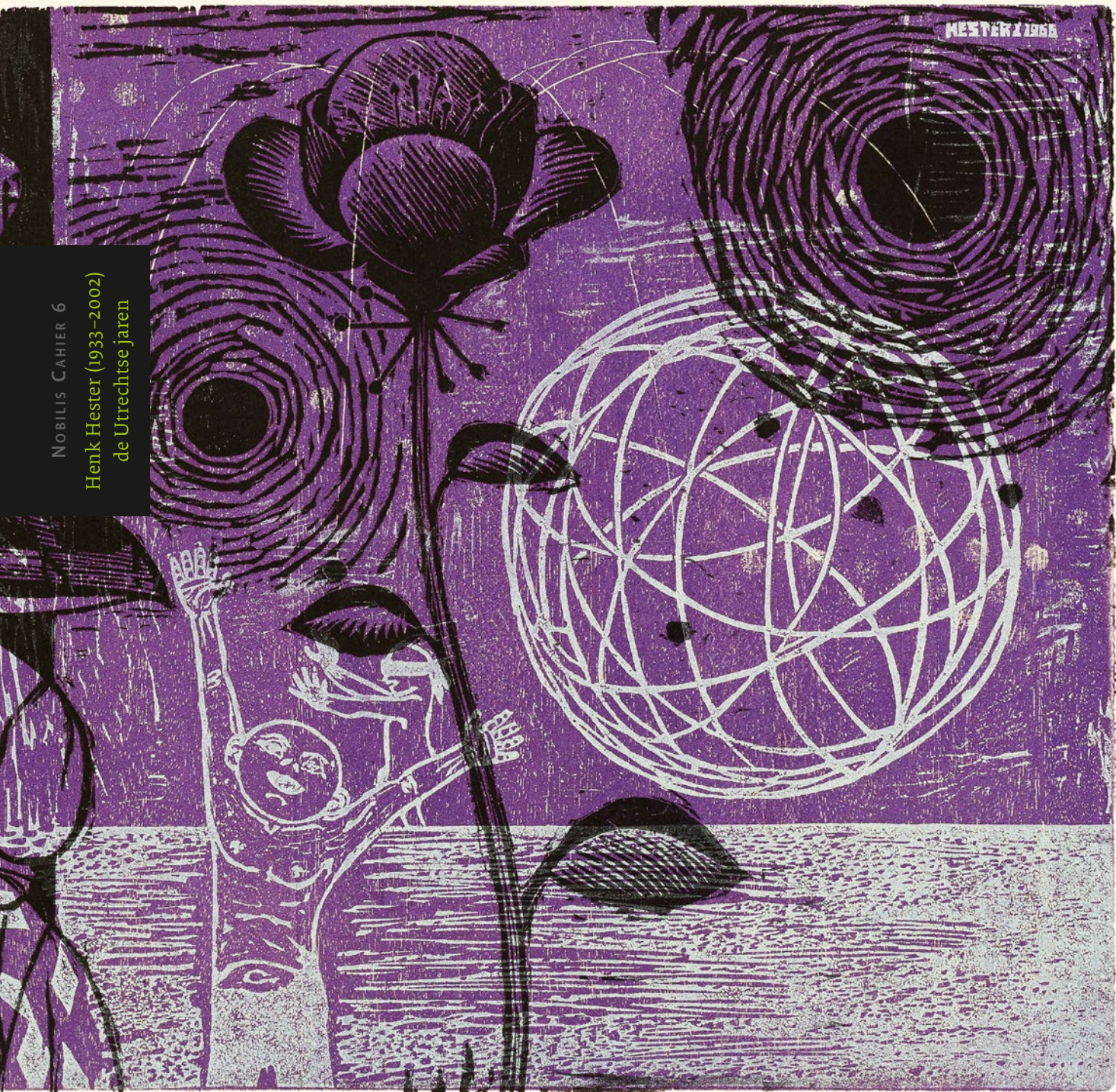
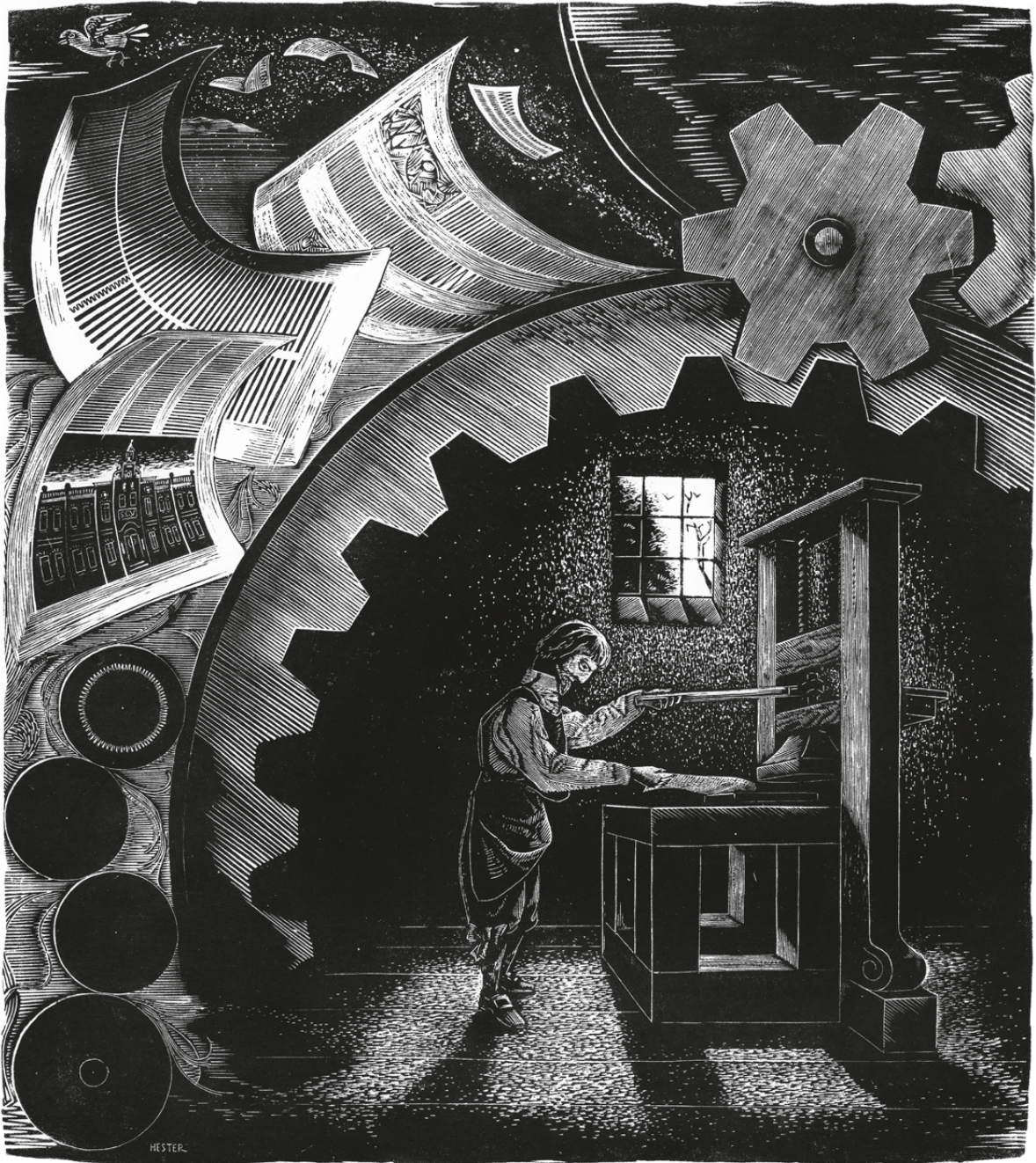

NOBILIS CAHIER 6

Henk Hester (1933-2002)
de Utrechtse jaren

HESTER 1966

HESTER.

TEN GELEIDE

NOBILIS CAHIER 6
Henk Hester (1933–2002)
de Utrechtse jaren

Tot maandagmiddag 24 maart 2014 was ik onwetend van het feit dat de veelzijdige kunstenaar Henk Hester sinds 1971 op een steenworp afstand, in De Wilp (Gn) woonde en werkte. Het was Henk de Jong uit Roden, die mij vroeg: 'Ken je het werk van Henk Hester?' 'Ja,' antwoordde ik en liet hem mijn kleine prenten van Hester zien. Vrijdag 28 maart 2014 zaten wij al rond de tafel met Pien Hester-Lammers in De Wilp. Graficus Siemen Dijkstra vertelde me later, dat hij het echte tekenen van Henk Hester had geleerd. De kunstenaars Reinder Homan, Antje Veldstra en Peter Hiemstra vertelden mij bij het noemen van de naam Hester, dat ze ook les van hem gehad hebben. En ik wist alleen dat Henk Hester in Utrecht woonde.

In 1969 wordt Henk Hester docent aan de Academie Minerva in Groningen. Tot dan is hij een gewaardeerd en gekend kunstenaar. Hij is volop actief bij het Genootschap Kunstliefde in Utrecht, bij het Grafisch Genootschap De Luis en bij De Grafische. Hij geeft les in Utrecht. Na zijn vertrek naar Groningen blijven wel de vriendschappen, maar een actieve deelname aan tentoonstellingen van voornoemde instellingen is nog maar sporadisch. Langzamerhand verdwijnt de kunstenaar Hester uit het zicht. Toch zit hij niet stil. Hij blijft volop tekenen, prenten maken, de kalligrafie beoefenen en schilderen. In het noorden van het land doet hij af en toe eens mee met een tentoonstelling. De surrealistische inslag in zijn werk verdwijnt langzamerhand, al blijft zij in de vorm van humor in zijn werk altijd bestaan. Is de afstand Groningen-Randstad te groot om deel te nemen aan de tentoonstellingen van Kunstliefde, De Grafische en De Luis? Slokt zijn werk aan de Academie hem teveel op? Is hij te bescheiden? Vragen de dieren in en om de woonboerderij en het dagelijks leven alle aandacht? Het is voor mij nog een raadsel waarom we landelijk steeds minder horen en zien van het werk van Henk Hester. Soms was hij teleurgesteld over te weinig waardering en te weinig aandacht voor zijn werk.

In zijn persoonlijk archief heb ik veel terug kunnen vinden over de Utrechtse jaren. Hij maakt boeiend en spannend werk in die jaren en is volop actief. Reden genoeg om dit cahier vooral te wijden aan de Utrechtse jaren van Henk Hester. Het is een eerste opstapje naar verder onderzoek naar de betekenis van het kunstenaarschap van Henk Hester.

Terug naar 28 maart 2014. Na een goed gesprek nam mevrouw Hester een indrukwekkend besluit. Zij vond het door de Stichting Nobilis opgerichte centrum voor prentkunst in Fochteloo de juiste plek voor het onderbrengen van dat deel van de ateliernalatenschap van haar man, dat we omschrijven als de werken op papier (prenten en tekeningen) van Henk Hester. Aangevuld met originele lithostenen waarop de tekeningen van zijn litho's

◀ *Prent 50-jarig jubileum Federatie der Werkgeversorganisaties in het Boekdruckersbedrijf, houtgravure, 1959, handdruk, nummer 2/2, 259 x 230 mm.*

Op de omslag is afgebeeld II paljasso, lino, januari 1966, eigen druk, nummer 7/8, 267 x 420 mm.

bewaard zijn gebleven, met originele etsplaten, houtblokken en linoplaten. Daarnaast schonk zij ook nog drie kleinplastieken (van Theo van de Vathorst en Wout Maters) en de prenten die Henk Hester van collega's en leerlingen had verzameld.

Het spreekt voor zich, dat het bestuur van de Stichting Nobilis zich direct verplicht voelde, zo snel mogelijk te komen tot een eerste tentoonstelling met publicatie over het werk van Henk Hester. Het resultaat ligt voor u in dit cahier. Het cahier werd financieel mogelijk gemaakt door het Coöperatiefonds Rabobank Noordenveld West Groningen, de Commissie van beheer van de P.W. Janssen's Friesche Stichting, Stichting Bercoop Fonds, de Johan Veenstra Stichting, Stichting Nobilis en door Exlibriswereld, de vereniging voor exlibris en andere kleingrafiek, die een deel van de oplage aankocht voor verspreiding onder haar leden. Hartelijk dank voor de steun.

In de vaste opstelling van het centrum voor prentkunst in Fochteloo zal altijd werk getoond worden van Henk Hester, maar op gezette tijden zullen ook grotere tentoonstellingen van zijn werk gerealiseerd worden, ook buiten het genoemde centrum. Al zijn werk is ten allen tijde te bekijken in het open prentendepot en zal op aanvraag worden getoond. Gratis bruiklenen voor tentoonstellingen van derden zijn altijd mogelijk.

Het bestuur van de Stichting dankt mevrouw Phillippine Hester-Lammers oprecht hartelijk voor de genereuze schenking en voor het vertrouwen dat zij heeft in een goed beheer door de Stichting Nobilis van het werk van Henk Hester. Het bestuur hoopt dat nimmer te beschamen en zal blijvend aandacht vragen voor het schitterende werk van een uniek kunstenaar.

*Pieter Jonker,
secretaris Stichting Nobilis*

TENT

VEELZIJDIG KUNSTENAAR

NOBILIS CAHIER 6
Henk Hester (1933–2002)
de Utrechtse jaren

Utrechtse kunstenaarsvrienden te samen aan de Coenstraat: v.l.n.r. de hond Janus, Henk Hester, Jan de Haas, Albert Robbe, Frans van Hienen, Gert Tamboer.

In de eerste plaats zal het in dit cahier moeten gaan om de reproducties van het werk van de graficus Henk Hester, omdat de omvang van een bescheiden cahier geen recht kan doen aan alle facetten van het kunstenaarschap van Henk Hester. Hij is namelijk ook een begenadigd kalligraaf, al jong kostuum- en decorontwerper, een gedreven kunstschilder en een tekenaar/illustrator pur sang. Natuurlijk zullen u enkele voorbeelden getoond worden van die veelzijdigheid. Als graficus beheerst hij de technieken om etsen, koper- en houtgravures, lino's en litho's te maken. In zijn Utrechtse jaren krijgt zijn werk een heel eigen en modern gezicht, maar weet hij zich in Utrecht ook omringd door andere bekende surrealistisch werkende kunstenaars. Later wordt zijn werk illustratiever en daardoor traditioneler, maar zijn vakmanschap blijft en zijn gevoel voor humor is overtuigend.

Zijn leven in grote lijnen

Het is goed om eerst even in grote lijnen een beeld te schetsen van het (kunstenaars-) leven van Henk Hester. Verderop in dit cahier wordt ingegaan op hoe er in de pers geschreven wordt over zijn werk en welke activiteiten hij verder ontwikkelt om als kunstenaar aan de weg te timmeren.

Hij is geboren in Utrecht op 7 januari 1933. Op 6-jarige leeftijd overlijdt zijn vader, die bouwkundig tekenaar is. Door die omstandigheden komt de jonge Henk terecht in een weeshuis. Moeder werkt in de verpleging en woont noodgedwongen op kamers. Pas na de oorlog kan hij weer bij zijn moeder wonen. Na een jaar HBS wil Henk zo snel en zo vroeg mogelijk aan het werk. De schrijver en publicist Tjomme de Vries (1908–1975) is

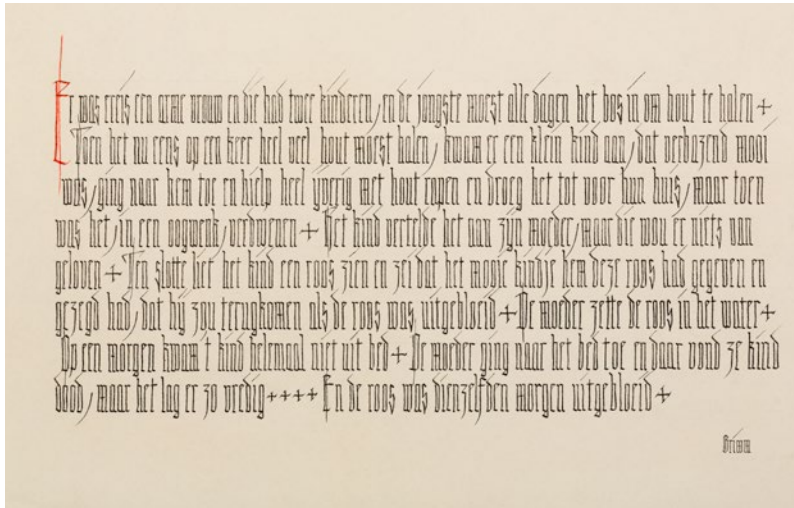
zijn tekenleraar. Henk wil wel graag in een grafisch bedrijf werken en gaat werken bij een reclamebureau en een clichéfabriek. De bekende tekenaar Peter Vos (1935–2010) is tijdens zijn schooltijd zijn beste maatje. Samen gaan ze naar Amsterdam en Den Haag om musea en tentoonstellingen te bezoeken. Direct na de oorlog leert hij ook Theo van de Vathorst (1934) kennen, de latere beeldhouwer. Henk wordt leerling van de Avondschool voor Kunst en Industrieel onderwijs in Utrecht. Paulus Reinhardt, Willy Bles, Henk Steur, Annet Haring zijn medeleerlingen. Later gaat hij naar de Akademie van Beeldende Kunsten in Den Haag, waar hij de docenten Paul Citroen, Theo Bitter, Wim Beuning, Bertram Weihs en Rein Draayer leert kennen. Nog weer later gaat hij naar de zomerakademie Mithymna

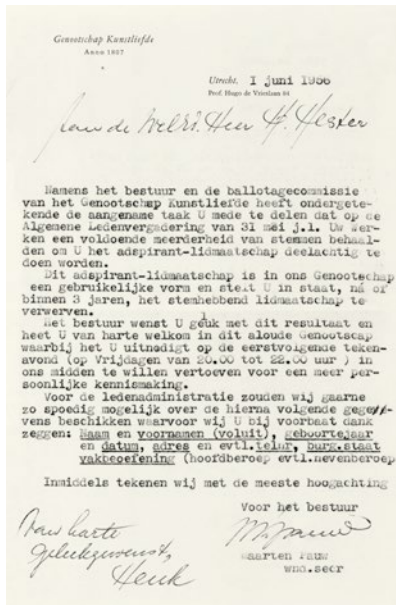
Decor van Henk Hester.

(Griekenland) waar hij Fred Koot (1927–2000) als docent leert kennen. Aan leven en werk van Fred Koot is Nobilis Cahier 5 gewijd, dat in 2013 is verschenen. In een ongedateerd krantenartikel uit Amersfoort van de hand van ene Jea Kiers vertelt Henk Hester dat Fred Koot en Hans van Dokkum hem op weg hebben geholpen bij het leren van de grafische technieken, waarin hij eigenlijk nooit les heeft gehad. Hij vertelt ook dat hij het geinig vindt dat je altijd een afdruk van een prent voor jezelf kunt behouden. Als een tekening verkocht is, dan is hij ook echt weg.

Henk Hester is al jong betrokken bij het ontwerpen van kostuums en decors voor Podium, voor het Scapino-ballet en voor de t.v.-musicals 'Fluitje van een cent' en 'De Miesmuizers', beide van Annie M.G. Schmidt. Voor het Scapinoballet ontwerpt hij het decor en de kostuums voor 'De prinses op de erwt.' Er is ook een tijd dat hij twijfelt of hij zich zal gaan richten op toneelspelen. Hij krijgt les in pantomime en hij speelt toneel bij Toneelgroep Podium onder directie van de voordrachtskunstenaar Jo Nobel (Henk Hester speelt o.a. in *Wij klagen aan* van Herbert Kuhn en in het toneelstuk voor kinderen *Hans en Grietje*). Hij leert in die toneelwereld zijn toekomstige vrouw Phillippine Lammers kennen,

Kalligrafie van Henk Hester.

Brief van 1 juni 1956, Maarten Pauw over de toelating van Henk Hester als aspirant-lid van Genootschap Kunstliefde Utrecht.

waar hij mee gaat samenwonen. Dat was in die jaren nog ongebruikelijk. In 1965 trouwen Henk en Pien. Langere tijd wonen ze op een woonboot in Jutphaas, maar verhuizen later ook nog naar Utrecht.

Henk Hester is geruime tijd, naar verluid ruim twaalf jaar, verbonden als docent aan de Grafische School (voorheen de Avondschool voor Kunst en Industrieel onderwijs) in Utrecht, waar hij onder andere les geeft in perspectief, lijntekenen en retouche. Hij neemt uren over van de beeldhouwer Maarten Pauw, die als docent vertrekt naar Schoonhoven naar de Vakschool voor Goud- en Zilvermeden.

Gosse Petersen geeft ook les in Utrecht, die later vertrekt naar de Academie Minerva en zodoende raakt Henk Hester uiteindelijk in 1969 als docent verbonden aan die Academie in Groningen. In Amersfoort gaat hij in 1968 één avond in de week lesgeven in grafische technieken aan het Gemeentelijk Instituut voor Beeldende Expressie. Ondertussen zijn Henk en Pien verhuist naar de J.P. Coenstraat in Utrecht.

In Utrecht wordt zijn lidmaatschap van het Genootschap Kunstliefde erg belangrijk voor Henk Hester, terwijl hij ook actief lid wordt van de Vereeniging tot Bevordering der Grafische Kunsten 'De Grafische' (waar hij het zelfs tot penningmeester schopt), betrokken is bij activiteiten van het Grafisch Genootschap 'De Luis' en tenslotte is hij lid van de Federatie van Verenigingen van Beroeps Beeldende Kunstenaars. In 1956 wordt hij na ballotage toegelaten als aspirant-lid van Kunstliefde. Kunstliefde heeft een eigen gebouw aan de Nobelstraat, waar Pien langere tijd dame de réception is. Verderop in dit cahier wordt ruim aandacht besteed aan de tentoonstellingen bij Kunstliefde, De Luis en De Grafische. Bij Kunstliefde leert hij Wout Maters (1935) en Jop Goldenbelt (1923) kennen. Hij raakt bevriend met Hans van Dokkum (1908–1995), waar hij eerder ook les van heeft gehad. Hans van Dokkum wordt later voorzitter van De Grafische. In zijn Utrechtse jaren worden Henk Hester twee belangrijke prijzen toegekend: de B.J. Kerkhofprijs 1965 (reisbeurs) en de Wiegersmaprijs 1964 (materiaalprijs). Beide prijzen zijn van het Genootschap Kunstliefde Utrecht, waar hij in 1992 ook nog eens een bijdrage krijgt uit het Boellaardfonds.

Henk Hester geeft les aan Peter van Poppel (1945), Albert Robbe (1943) en Frans van Hienen, die later collega's van hem worden. Ook geeft hij les aan Dennis Weisbrot, A. de Boer, Jaap Luteyn, Sya de Nooyer, Ger Tamboer en W.F. (Jits) Bakker (1937–2014).

In Groningen aan de Academie Minerva, waar dan Wim Zwiers (1922) directeur is, doceert Henk Hester kalligrafie, tekenen en perspectief. Hij raakt bevriend met de kunstenaars Wim van Veen (1936), Karst Zwart (1936–2011), Wout Müller (1946–2000), Clary Mastenbroek (1946), Johan Sterenberg (1920–2002) en de dichter J.P. Rawie (1951). Vaak zijn ze na een drukke werkdag te vinden in het café De Kale Jonker in de stad Groningen.

Henk en Pien Hester houden van reizen. In zijn jonge jaren gaat hij met Pien zelfs een reis van zeven weken maken op zijn motor naar Israël om daar het geld van verkocht werk op een tentoonstelling te incasseren.

In 1971 komen Henk en Pien Hester in De Wilp wonen, een rustig dorp op de grens van Friesland en Groningen. De woonboerderij wordt ook het domein van eenden, pauwen, honden en vooral katten, later een geliefd thema in het tekenwerk van Henk Hester. Allerlei beesten en gevogelte gaan dan steeds vaker in het werk een hoofdrol spelen. Hij stopt in 1988 met zijn werk aan de Academie Minerva. Hij is dan 55 jaar. Hij trekt zich terug in

zijn atelier om te schilderen, te tekenen en prenten te maken. Hij krijgt veel opdrachten voor toegepaste kunst en kalligrafie. Dat is geen wonder want zijn tekentalent en zijn prachtige kalligrafie berusten op een groot vakmanschap. Hij wordt de vaste tekenaar voor het tijdschrift *Neocat*, waar hij ook een verjaardagskalender voor maakt en een kalender voor het jaar 1988. Zijn werk in de beginjaren wordt vaak surrealistisch genoemd, terwijl zijn latere werk geduid wordt door het begrip nieuw-realisme. Heel zijn oeuvre overziend zie je dat het werk altijd een surrealistische inslag behoudt, maar dat humor een steeds belangrijker wapen in zijn beeldend werk wordt. In zijn werk duiken soms (half verborgen) zelfportretten op en vaak zie je een slakje afgebeeld, dat verwijst naar het lang en geduldig werken aan een schilderij, prent of tekening. De stilte van het atelier wordt gekoesterd door Henk Hester, maar langzamerhand raakt hij ook een beetje uit het zicht van de kunstwereld. Hij is ook enigszins teleurgesteld over het gebrek aan waardering en erkenning, maar hij volhardt in zijn kunstenaarschap, dat in 2002 door zijn onverwacht overlijden abrupt wordt afgebroken. In 2013 besluit Pien Hester-Lammers een belangrijk deel van de ateliernalatenschap over te dragen aan het centrum voor prentkunst van de Stichting Nobilis in Fochtelloo, die op zich neemt om blijvend aandacht te vragen voor het werk van deze veelzijdige kunstenaar.

Zelfportret met Joris en Iwan, ets, 1984, 397 x 490 mm.

UTRECHTSE JAREN

NOBILIS CAHIER 6

Henk Hester (1933–2002)
de Utrechtse jaren

Hè, Meneer!!!,
houtgravure, 1956, eigen
druk, 320 x 245 mm.

